SATUL ARDE, IAR BABA SE PIAPTĂNA

«— Winston, cum își afirmă omul puterea asupra altora?
Winston s-a gîndit.
— Făcîndu-l să sufere, — a spus el.
— Foarte corect. Făcîndu-l să sufere. Docilitatea nu este suficientă. Dacă omul nu suferă, cum puteți fi încrezut că el îndeplinește voința dumneavoastră și nu pe a lui proprie? Puterea constă în cauzarea suferințelor și a înjosirii. În ruperea conștiinței oamenilor în bucăți și în recompunerea ei în modul pe care îl doriți».

J. Orwell, 1984».

Cînd cîinii veghează, lupii nu cutează

Așa e de cînd lumea — cineva tinde să și-l supună pe un altcineva și ca să-și obțină scopul aplică fel de fel de metode, preocupîndu-se tot mai puțin de morală, etică, legitimitate. Tot în felul acesta stau lucrurile și în cazurile, cînd acest *cineva tinde să-și supună un grup de oameni* (chiar dacă grupul e format din zeci și sute de mii de persoane).

Cu timpul, relațiile de supunere au căpătat numele de **politică**, iar metodele cele mai violente și mai ample de supunere (*războiul*) au fost supranumite **continuare a politicii, dar cu alte metode**.

Evident, dacă există metode violente și **foarte violente** de a supune pe cineva, trebuie să existe și unele ceva mai pașnice. În decursul istoriei sale civilizația umană a trecut prin tot felul de violență, pentru ca, în definitiv, să renunțe la ea, rezervînd-o doar pentru cazurile, cînd aplicarea ei este inevitabilă. Relațiile au devenit economice.

Dar toată boroboața constă în aceea că nu toată lumea face parte din **civilizația** umană, o mare parte a ei aflîndu-se la nivelul troglodit de dezvoltare. Această parte a omenirii n-a ajuns încă la înălțimile relațiilor economice, acceptîndu-le doar pe cele de violență. I-am fi compătimit că nu înțeleg nimic în ale economiei și, deci, nu sînt în stare să-și dirijeze statele, dacă această violență nu ne-ar impune-o nouă. (De fapt, departe oare de ei se află conducerea noastră?...).

Cum n-ar fi, dar Moscova și Tiraspolul nu vor ca cineva să se ridice cîtuși de puțin mai sus ca ele și, pentru a nu admite acest lucru, fără a sta mult pe gînduri, recurg la cea mai crudă violență, în care noi, vrînd-nevrînd, sîntem antrenați.

Ar reuși oare domnii troglodiți să-și impună puterea în Transnistria, dacă n-ar oprima și n-ar pune pe fugă populația autohtonă? Dar, fără îndoială, dacă într-o bună zi n-ar rămîne populație autohtonă, tovarășii ar începe oprimarea celora pe care i-ar avea la îndemînă — a «coloniștilor» ruși și a cazacilor căpătuiți cu averea celor izgoniți. Dar și mai sigur că și-ar orienta violența în afară, trecînd la expansiunea armată — la început împotriva Moldovei, iar apoi și a Ucrainei. Politicienii de la Kiev au fost trași pe sfoară cu ușurință de către strategii de pe malurile rîului Moscova și acuma ei susțin politica expansivă a lor, considerînd că **pe ei** pericolul deja nu-i paște. Cît de amară le va fi dezamăgirea cînd le va veni și lor rîndul! Ce, oare toată istoria relațiilor ruso-ucrainene nu i-a învățat că nu se poate să ai încredere în declarațiile oficialităților ruse, în tratatele și acordurile semnate cu ele? Or, pașii similari ai Moscovei astăzi, în privința conflictului de pe Nistru, nu confirmă o dată în plus lașitatea și hîdoșenia ei?

Ne vom lăsa oare și noi încîntați de palavrele pe care le strecoară coimperialiștii printre amenințări? Sau, pentru ca să obținem pacea multrîvnită, ne vom pregăti, totuși, pentru război? Căci, nefiind gata să-i înfruntăm pe ofensori, nu ne rămîn șanse să trecem la relații sociale civilizate, economice...

Mircea DELARENI

REZONANȚA

«GALINA ANDREEVA DĂ GATA ORICE ARMATĂ» ATUNCI CÎND NE FACEM DUȘMANI ÎNDE NOI

În nr. 24 din 23.06.92 săptămînalul Dvs a publicat articolul «Galina Andreeva dă gata orice armată». Articolul e semnat de Viorel Cibotaru, «V. P.» — centrul de presă al Ministerului apărării al Republicii Moldova. Informația textuală e că o oarecare Calutcaia Raisa Grigorevna a fost la Tiraspol cu o delegație de femei din satul Pervomaisk, Drochia etc.

Vi se adresează Calutcaia în persoană, anul de naștere 1948, studii superioare, ucraineancă, contabilă-șef în colhozul «Pervomaiskii». Afirm în mod categoric că aceasta-i o acuzare politică injustă, defăimătoare față de mine și femeile din sat. Vă comunic în amănunt evenimentele din ziua de 18.05.92.

La ora 7.40 am plecat împreună cu soțul la lucru. Cînd ne apropiam de cîrmuirea colhozului am văzut că în centrul satului s-a adunat multă lume. La întrebarea ce s-a întîmplat oamenii mi-au răspuns că are loc mobilizarea totală a rezerviștilor: 75 de oameni între 20—40 de ani. Mămele, soțiile, tații, copiii, bunicile și bunelii stăteau lîngă cîrmuirea. Eu nici nu știam despre mobilizare, fiindcă soțul meu e la vîrsta de 50 de ani și n-a fost avizat. M-am reținut o habă de vreme cu consătenii și am plecat spre cîrmuirea colhozului. La 8.00 am fost sunată de Banca de Stat din Drochia. Administratorul băncii mi-a comunicat că vom primi salariul, pe care colhoznicii îl așteaptă de două luni. Am plecat acasă cu casierul colhozului după bani la bancă, de unde nu știu cum au evoluat evenimentele.

Cînd m-am întors din Drochia calea spre primărie era plină de consăteni, printre care l-am zărit pe șeful poliției raionale. M-am apropiat de ei, aflînd că oamenii sînt împotriva mobilizării în războiul fratricid. Am intrat în discuție, spunînd că conflictul poate fi reglementat pe cale pașnică și fără sînge, că nu există nici o chestiune, care să nu poată fi soluționată pe cale pașnică și am propus ca banii, care se cheltuie pentru război, adică pentru acțiunile militare, să fie consumați pentru dezvoltarea și studierea limbii de stat moldovenești și a culturii și că astăzi nu trebuie să convocăm mitinguri de doliu și înmormîntări, ci să mercăm dezvoltarea limbii și culturii noastre moldovenești.

Șeful poliției raionale m-a întrebat de ce noi, femeile populației rusofone, n-am plecat la Tiraspol ca să stăm de vorbă ca femeile înde ele cu Galina Andreeva? Toate femeile care erau de față, inclusiv eu, am răspuns în cor că dacă trebuie — ne ducem. Apoi eu am spus că am aflat din mass-media cerințele lor, că ei vor ca limba rusă să fie limbă de stat, nu vor să se unească cu România, iar cineva din femei a spus că ei vor federație. Șeful poliției m-a întrebat în sensul dacă federație nu e prea mult pentru ei. Eu am spus atunci că, deși-s ucraineancă, totuși plesdez pentru integritatea Moldovei.

Cînd discutam cu șeful poliției, iar discuția dura de 10—15 minute, ambele părți erau calme și tacticoase. Apoi șeful poliției s-a urcat în mașină și a plecat. Nici acum nu pot să înțeleg, cine-i vinovat de-o atare acuzare provocatoare față de mine și femeile din sat și rog să comunicați în următorul număr al săptămînalului. Pentru o atare acuzare trebuie să dispui de fapte. Eu, însă, în calitatea mea de femeie, mamă, bunică jur pe onoarea mea de cetățeancă a Moldovei și în fața Domnului Dumnezeu că eu și femeile din sat n-am fost la Tiraspol și nici nu știm ce prezintă această femeie (G. Andreeva). Vă rog să cercetați cazul și să publicați o dezmințire.

Raisa CALUȚCAIA

Nota redacției. Ce-ar fi aici de spus? Situația e neplăcută și pentru noi și mai ales pentru doamna Calutcaia. De aceea nu ne rămîne decît să ne cerem scuze pentru dauna morală pricinuită — involuntar și să explicăm cum de-a apărut corespondența în cauză. Mai întîi, în privința semnăturii. Viorel Cibotaru e colaboratorul nostru, mobilizat în serviciul centrului de presă al Ministerului apărării al Republicii Moldova. După cum se vede din corespondență, informația publicată n-a fost inventată la redacție de colaboratorul ei, ci are la bază o comunicare a secției de poliție raionale Drochia. Astăzi, cînd în republică se vîntură atîtea zvonuri, e cu de la sine clară și năzuința de-a da în vileag răspînditorii. Neștiind ce a avut loc în lipsa doamnei Calutcaia, nici cum au răsunat cuvintele ei într-un context concret, cînd concentrarea rezerviștilor putea fi ratată, ne vine greu să judecăm ce-a servit drept pretext pentru acea interpretare a evenimentelor în telegrama secției raionale a poliției din Drochia.

DE PROFUNDIS....

Nu vă înjugați în jug nepotrivit cu cei necredincioși.
Căci ce legătură este între neprihănire și fărădelege?
Sau cum poate sta împreună lumina cu întunericul?
(II Cor. 6, 14)

Haine noi cu găuri vechi

NAȚIUNEA română e una din puținele care în decursul întregii sale istorii n-a pretins și n-a cotropit teritorii străine (de altfel, această tradiție pornește de la geți și daci — strămoșii și predecesorii noștri pe aceste teritorii, părți componente, care au format mai tîrziu etnosul român). Dimpotrivă, întruna românii (am în vedere toate statele românești) au avut ba de înfruntat atacurile cotropitorilor de tot soiul, ba să-și restituie teritorii răpite de către ofensori în numeroase războaie și campanii, cărora nu întotdeauna au știut (sau nu au fost în stare) să le țină piept. Așa a fost și în cazul Basarabiei — recotropită de către ruși în 1940, ea, totuși, rămîne teritoriu populat de români (și niciodată n-a fost în întregime populat de vreun oarecare alt popor). În ziua de astăzi, după o groază de timp în care Moldova a fost supusă dominației despotice și diluării forțate a populației din partea Moscovei, totuși aici majoritatea o constituie românii. Dacă acest pămînt ar fi fost populat cîndva de ruși, majoritatea ar fi constituit-o elementul slavon, care ar fi trebuit să fie sau exterminat sau deportat ca să se creeze proporția actuală. Dar istoria acestui meleag nu cunoaște asemenea fapte din partea autohtonilor. Cu atît mai mult că dacă e să comparăm epoca dominației moscovite, cînd rușii au avut prea destul timp și pentru exterminare, și pentru deportare a populației locale (și chiar au practicat un timp, să zicem așa, ambele metode, dar tot n-au izbutit să schimbe această proporție în folosul lor) cu epoca anterioară cotropirii, cînd pe aici mai că nu era nici iz rusesc, apoi vedem că și aici comparația e în defavoarea lor — faptele, cum zice rusul, e o chestie îndărătnică, și n-ai ce le face, doar dacă pui în funcție calomnierea cea mai obraznică și nerușinată — remediul perpetuu al «diplomației» imperiale ruse. Într-adevăr afirmi că albu-i negru și spui că problema constă în diversitatea criteriilor (avînd în vedere că criteriul corect e cel al tău și doar al tău). Și cine va putea să-ți demonstreze că n-ai dreptate?.. Iar argumentele oponentului le «înfrunți» cu ochii închiși și urechile astupate, și totodată ții într-o mînă armata 14, iar în cealaltă — bîta nucleară: — «cine nu este de acord?!.» Și atunci — pe cine nu convingi tu?..

Dar este imposibil să ne convingă — oricine ar fi — în modul acesta! Căci gata!, timpul troglodiților, mătăhăirea cu bîta au devenit anacronisme și măsura repulsiei pe care o trezește exclude orișice sprijin din partea opiniei publice mondiale (cu excepția statelor de tipul Serbiei — frate de cruce cu Rusia), din contra... Chestia constă în aceea, că ei înșiși, în decursul deceniilor (?..) de cotropire a Moldovei, au creat situația actuală, în care spectrul posibil al soluțiilor dezlegării contradicției este redus la antagonism — sau-sau, a treia variantă fiind exclusă! Mai degrabă ar reuși să transforme acest meleag în pustiu fără viață (pentru care scop au la îndemînă armamente de exterminare în masă — de fapt cele biologice și chimice deja cel puțin două decenii sînt aplicate amplu în agricultură). Și doar trădarea le poate asigura ofensorilor noștri izbînda cauzei sinistre pe care o urmăresc — am în vedere orișice compromisuri în chestiuni de importanță strategică — așa cum ar fi cedarea Transnistriei sau federalizarea Moldovei; aceasta ar fi nu numai trădarea zecilor de mii de conaționali ai noștri, originari de pe malul stîng al Nistrului, ci și a tuturor oamenilor de națiune română, a tuturor forțelor democratice, antitotalitariste. Spun așa căci, evident, există persoane de răspundere (dar irresponsabile) predispuse la orișice tip de compromisuri — doar să-și mențină privilegiile mizere (unde mai pui că sînt interesați în continuarea acestui război, pentru a-și camufla incompetența și inutilitatea). Pentru ei n-are face orînduirea, ideologia ori valorile spirituale — toate acestea sînt privite doar ca surse de acaparare și menținere... Nu de alta, dar — știe și cocoșul — cine din preaputernicii (și nu prea) de «azi» nu se afla «ieri» în fotoliu? Adevărat e — prea puțini pentru a-i expune drept exemplu al renovărilor radicale în eșaloanele puterii (măcar că componență, nemaivorbind de structuri și calități, de competență profesionistă) și pentru ca să mizăm pe asemenea preschimbări. Situația (nu numai persoanele) e într-atît aceeași, încît s-au păstrat intacte toate privilegiile caracteristice regimului sovietic, inclusiv aflarea demnitarilor în afara oricărei critici (odioasa «zonă a tăcerii»), și cine se încumetă să încalce acest tabu foarte curînd este nevoit să-și reconsidere opiniile.

Să nu uităm și de impostorii-ofensori de dinafară... De ei, ce vreau să spun — dacă ar fi mai deștepți (îi am în vedere pe alde Smirnov, Caraman, Maracuța etc. — doar toți s-au plasat în afara legii, cel puțin) — dacă ar avea mintea teafără, zic, n-ar mătăhăi atîta cu imaginea răposatului imperiu, pe care, evident, nici chiar așa tămîie cum este armata 14 nu poate să-l readucă la viață. Acești ticăloși — de-ar avea urechi să mă asculte—ar ridica mai bine lozinca alipirii la Statele Unite ale Americii. Atunci nu numai Basarabia ar adera la Transnistria, ci chiar toate teritoriile care odinioară erau imperiul neo-rus, ba poate că și tot ex-lagărul socialist.

Liviu CIMPEANU